

achtootjes in de kleine Evangelisatiecentra, midden in een Roomsche of moderne omgeving, worden eenvoudig weggevoerd. Als er in zulke kleine plaatsen als Wartena een openbare school is met minder dan zestig leerlingen, dat is geen bezwaar. Die blijft wel bestaan. Wordt alleen opgeheven, als de leerlingen zonder veel bezwaar naar een andere openbare school kunnen.

Als hetzelfde niet aan de ouders van de leerlingen van onze scholen wordt gewaarborgd, dan is de schoolstrijd heropend.

Reform-paedagogiek.

In dezelfde vergadering hoopt Dr S. O. Los te spreken over reform-paedagogiek. De stellingen van Dr Los luiden:

1. Bij de bepaling van het doel der opvoeding, het toekomstig maatschappelijk leven, overschatten de Reformers (Key, Dewey e.a.) de betekenis van het natuurlijk en het sociale leven. Daardoor vormen zij een tegenwicht tegen de religieuze doelstelling, waarbij vaak het natuurlijk en sociale leven onderschat worden. Beide doelstellingen gelden, elk in zijn plaats.

2. Inzake het uitgangspunt, het kind, huldigen de Reformers meest de Pelagiaanse opvatting van zonde en genade. Alleen op het terrein van Gods gemeene genade, de cultuur, de taal, het milieu enz. geven ze ons waardevol materiaal, om het kind te leren kennen.

3. De opheffing van het klasse-systeem in de school, als leereenheid, is voor de Bijb. Geschiedenis-las onbruikbaar. In enkele leervakken kan echter een synthese van klassikaal en individueel onderwijs goed werken, met het oog op de latere zelfstandigheid van de leerlingen.

4. De werkschool van de Reformers heeft de culturele aardrijkskunde tot concentratievak en is voor de Scholen met den Bijbel, die de Bijb. Geschiedenis als zodanig hebben, onbruikbaar. Toch kan de Chr. paedagoog van hen leeren hoe hij rekenen moet met de zelfwerkzaamheid van het kind en de bestemming van den leerling tot den arbeid.

5. De tucht ontbreekt niet op de Reform-school, maar ze is meest indeterministisch (absolute wils-vrijheid) en offert vaak het gezag op aan de vrijheid. De School met den Bijbel gaat uit van het gezag Gods, dat op ouders en leiders is gelegd, doch wordt er aan herinnerd door de Reformers, dat ook de leerling een zekere vrijheid in eigen kring van God heeft ontvangen.

Een stem uit Amerika over de Oxford-groep.

Er is in onze pers veel geschreven over de brochure van Dr Both. Het was te veel voor ons, om het over te nemen; daarom hebben wij, hoewel er zeer goede artikelen over geschreven zijn, moeten afzien van ons eerste voornemen, om uit de artikelen van Dr Dijk e.a. in Perschoon te citeren. Thans echter vinden wij een stem uit het buitenland vermeld. De B. A. Bos te Assen schrijft in „Asser Kerkbode“ het volgende:

Deze week ontving ik van een broeder uit Amerika (Canada), die een trouw lezer is van onze „Asser Kerkbode“, een hartelijk schrijven, naar aanleiding van mijn artikelen in onze Kerkbode over de Buchman-beweging. Onder meer schrijft hij hierin: „Uit een en ander krijg ik den indruk, dat men in Holland denkt, dat er in de Oxford-groep nog wel iets goed is. Hier, dat is in Canada en Amerika, wordt deze beweging door elke groep, die nog vasthoudt aan Gods Woord, veroordeeld. Terwijl de moderne predikanten, vooral die der United Presbyterian Church, er mee dwepen en als sprekers er voor optreden. In die kerken is de strijd nu niet voor of tegen den Christus, maar voor of tegen de Oxford-groep“. Tegelijk zond hij me toe een werkje van Dr A. C. Gaebele, getiteld „Buchmanism called now the Oxford Group Movement“. In dit werkje staan heel mooie dingen, en in mijn volgende artikelen hoop ik er nog wel eens op te attendeeren.

Hoewel we niet mogen vergeten, dat de Buchman-beweging in ons land veel „beter“ is dan in Amerika, ben ik toch zeer dankbaar voor dit bewijs van meeleven. Vooral in onze ernstige tijd moeten wij de geesten beproeven.

Een vrijzinnig hoogleeraar aanvaardt de drie formulieren.

In „Kerk en Wereld“ (vrijzinnig) komt een verslag voor van een vergadering van Vrijzinnig Hervormde Predikanten. Daar waren er 95 aanwezig. Dr H. de Vos sprak over „kerk en belijdenis“. Aan de discussie werd deelgenomen o.m. door Prof. v. d. Bergh van Eysinga. Deze sprak, naar het verslag, zich aldus uit:

Prof. v. d. Bergh van Eysinga is voor een belijdenis. Maar niet voor één, die deze of een groter vergadering met meerderheid van stemmen zou vaststellen. We hebben een belijdenis: de drie formulieren van eenigheid. Die aanvaardt hij; niet naar den letter, maar in geest en hoofdzak. Noch Bijbel, noch belijdenis eischen letter-geloofigheid. De Bijbel zegt: de letter doodt. De letter is een geestelijke moordenaar, die wij vóór moeten zijn. Wij moeten hem doden, vóór hij ons doodt; dan komt de Geest voor den dag. Daar gaat het om en meer mag de Kerk niet eischen; dat zou in strijd zijn met het Christendom.

Het verslag moet op het punt van die belijdenis-aanvaarding wel juist zijn, want de inleider merkt in zijn beantwoording van de sprekers het volgende op:

Dr de Vos beantwoordt de sprekers. Het meeste is niet tegen zijn inleiding gericht geweest. Hij is dankbaar, dat zijn referaat blijkbaar zuiverend heeft gewerkt. Het is wel eens goed, dat complexen worden afgereageerd. Tegen de drie formulieren van eenigheid heeft hij bezwaren en hij kan ze niet aanvaarden gelijk Prof. v. d. Bergh van Eysinga.

Het spreekt vanzelf, dat wij het met den inleider op dit punt eens zijn. Natuurlijk niet wat de niet-aanvaarding betreft, maar wel wat het eerlijk uitspreken van deze niet-aanvaarding aangaat. Het is ook niet nodig, in te gaan op de exegetisch kromme uitspraken, die Prof. v. d. Bergh van Eysinga zich veroorloofde over „de letter“. Wij citeren het verslag alleen maar, om te doen zien wat men tegenwoordig zoo al verstaat onder aanvaarding van de belijdenis. De één kan hier ja en neen verbinden met behulp van de „geest-en-hoofdzak“-theorie, de ander kan het doen met het formeel schema, dat bekend is uit de dialectische theologie. Men moet de oogen openhouden. Doen wij nu weer aan verdachtmaking?

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Ommen (Gr.): Cand. A. Kuiper te Zuidwolde (Dr.).

Aangenomen naar:

Ommen (Gr.): Cand. A. Kuiper te Zuidwolde (Dr.).

Zuidhorn: J. G. Adema te Opende.

Zwartebroek: Cand. F. E. Hoekstra, hulppred. te Voorburg.

Bedankt voor:

Tweede Exloërmond en voor Visvliet: Cand. A. Kuiper te Zuidwolde (Dr.).

Intrede te:

Hazerswoude: M. Heuzeveldt. Tekst: Joh. 3:30.

Afscheid van:

Bruchterveld: H. Veltman. Tekst: 1 Petr. 5:10 en 11.

Holwerd: A. Verburg. Tekst: 1 Petr. 1:2.

Dr W. W. Smitt.

Na een ongesteldheid van eenige weken, die zich alomstonds ernstig liet aanzien, is Zondagmorgen in den ochtend van ruim 66 jaar overleden Dr W. W. Smitt, geestelijk verzorger van de Stichting „Vogelenzang“ te Bennebroek van de Vereen. tot Chr. verzorging van krankzinnigen in Nederland en em. predikant van de Geref. Kerk te Assen.

Emeritaat Dr Joh. Jansen.

Door de Classis Deventer der Geref. Kerken is aan Dr Joh. Jansen te Wierden op diens verzoek eervol emeritaat verleend, ingaande 1 Sept. a.s.

Emeritaat Dr G. Elshove.

De Classis Rotterdam der Geref. Kerken heeft eervol emeritaat verleend, met ingang van 1 September a.s., aan Dr G. Elshove, geestelijk verzorger van „Eudokia“ te Rotterdam.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis Groningen der Geref. Kerken heeft, na afgelegd praeparatoir examen, met algemeene stemmen beroepbaar verklaard de heeren J. Janssens en E. E. Boonstra.

Beide kandidaten zijn bereid de Kerken des Zondags te dienen en een eventueel beroep in overweging te nemen.

Het adres van cand. J. Janssens is Nw. Ebbingestraat 81 tel. 3167, Groningen; van cand. E. E. Boonstra: Haren (Gr.).

De Classis 's-Gravenhage der Geref. Kerken heeft praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar verklaard den heer R. A. Flinterman, cand. aan de Vrije Universiteit. De heer Flinterman zal gaarne des Zondags de Kerken dienen en een eventueel beroep terstond in overweging nemen. Zijn adres is: Laan van Meerdervoort 610, Den Haag. Tel. 337402.

Door de Classis Zaandam der Geref. Kerken is praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar verklaard de heer J. Waagmeester, cand. aan de V. U. Hij zal gaarne des Zondags de Kerken dienen en een eventueel beroep terstond in overweging nemen. Zijn adres is: J. Waagmeester, Westzijde 348, Zaandam.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Rotterdam-Zuid: D. Driessen te Amsterdam.

Bedankt voor:

Sneek: W. Meijnhout te Nieuwendam.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Leiden: J. Fraanje te Barneveld.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Benschop, Putterhoek, Vinkeveen en Wilnis: Cand. J. J. Poot te Bodegraven.

Bruinisse: J. W. van Barneveld te Warns.

Mijnsheerenland: Cand. J. J. H. v. d. Ree, hulppred. te Rotterdam-Vreewijk.

Nieuwerkerk a. d. IJssel: C. van Dop te Hierden.

Oud-Alblas: Ph. J. Vreugdenhil te Gorinchem.

Tierkerk: W. Oost te Aalsum.

Vollenhove: J. E. Uitman te Moercapele.

Aangenomen naar:

Schraard: Cand. M. A. Visser te Santpoort.

Bedankt voor:

Almkerk: H. W. Waardenburg te Hoogmade.

Amsterdam: F. J. Broeyer te Woerden.

Blijham: W. A. Kastein, voorg. Vrijz. Herv. te Kampen.

Oosterlee-Echten: Th. E. v. d. Brug te Ooster-Nieland.

Raamsdonk: G. van Veldhuijsen te Hantum.

Ridderkerk: Jac. Vermaas te Hoogeveen.

Tierkerk: J. J. Poldervaart te Nigtevecht.

Vroomshoop: J. Loos te Oudega (W.).

Intrede te:

Noordwijk (Gr.): Cand. M. G. Rosbergen. Tekst: 1 Cor. 3:9.

Oud-Beijerland: E. J. Klomp. Tekst: Handel. 4:12.

Afscheid van:

De Krim: P. Boersma. Tekst: 2 Cor. 9:15.

Oosterwolde: E. J. Hupkes. Tekst: 1 Petr. 1:24 en 25.

Sellingen: G. J. v. d. Burght. Tekst: Luc. 24:5b en 6a.

Twello: M. A. van Rhijn. Tekst: 1 Cor. 3:11.

Vroomshoop: J. Roodenburg. Tekst: Jes. 21:10.

Overleden:

A. Wartena, Emer. pred. te Scheveningen, 94 jaar.

MENIGERLEI GENADE WEKELIJSCH PREDIKATIËN

ONDER REDACTIE VAN
Dr K. DIJK
en Dr B. WIELENGA

THANS begint de

25e JAARGANG

Door de groote verscheidenheid van Medewerkers biedt MENIGERLEI GENADE een welkome afwisseling in de preken: exegetisch, dogmatisch, bevindelijk, voorwerpelijk, 't leven accentueerend, enz. Met den gang van het kerkelijk jaar wordt rekening gehouden. (Feestdagen, Avondmaal, enz.).

De jaargang bevat 52 preken. Elke week franco toezending van een nummer.

Abonnementsprijs slechts f 4.— per halfjaar. Dus 15 ct. per week en per preek. Intekening in elken boekhandel.

Vraagt gratis nummer ter inzage.

J. H. KOK - KAMPEN

BEKNOPT LEERBOEK DER BIJBELSCH E OUDHEIDKUNDE

door K. WIELEMAKER.

2e druk — Prijs f 1.40.

„Een prachtig repertorium, ook voor onze Theol. Studenten en Predikanten.“ Zoo schreef Dr. G. KRUIER destijds in het „Gereformeerd Theologisch Tijdschrift“, naar aanleiding van de verschijning van dit werk.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers
OOSTERBAAN & LE COINTRE. GOES.

Bij Drukkerij Edeca te Hoorn verscheen:

GROMMETJE door J. A. VISSCHER

Ingen. f 1.75 Peraboordeelingen: Geb. f 2.40

Een mooi boek voor allen, die hartelijk belangstellen in het leven van maatschappelijk diep gezonkenen en de pogingen, die alrewege worden aangewend om ze te redden. Gron. (Herv.) Kerkblad. Gaarne bezien we dit mooie boek aan. Het verschaft ons uren van genot en laat ons tevens zien hoe het licht des evangelies onder Gods eegen ook in de geestelijk en zedelijk donkere buchten der groote stad de duisternis der zonde kan verdrijven.

De Rotterdammer.
Er komen in dit boek heel mooie hoofdstukken voor; veel is er, dat ontroert. Zoo de liefde tusschen deze twee menschenkinderen en het niettegenstaande alles toch aan God willen vasthouden.

De Nederlander.
Wie andere boeken van Dr Visscher gelezen heeft, weet, hoe hij het hart roeren kan van zijn lezers en het bewogen maakt met al wat zwak en arm en ellendig is. Zoo is het ook hier.

In en om ons Huis.
Wie kennis wil nemen van het leven van die menschen, vaak uit wat wij noemen de onderste lagen, lees dit boek. Hij zal er iets van hun wereld in aanvoelen. Laten we hopen, dat er in de praktijk vele gevallen mogen zijn als dat van Doll. Het boek laat zich heel prettig lezen.

De Amsterdammer.

VERKRIJGBAAR IN DEN BOEKHANDEL.

Toezending door Drukkerij Edeca alleen na ontvangst van postwissel of storting op postrekening 32404.

Kerk en Rijpere Jeugd

EEN WOORD TOT OPWEKKING EN VOORTVAREN

DOOR

Dr B. A. KNOPPERS TE AMSTERDAM.

TWEEDE DRUK

In een vijftal hoofdstukken behandelt de Schrijver:

- I. De nood der Rijpere Jeugd.
- II. Oorzaken van den nood der Rijpere Jeugd.
- III. De taak, welke de Jeugdvereeniging heeft te verrichten.
- IV. De taak, welke de Kerk heeft te vervullen.
- V. Samenwerking en contact tusschen Kerk en Vereeniging.
 1. De Jeugddouling.
 2. De Jeugdcommissie.
 3. De Propaganda-arbeid.

PRIJS f 0.50.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers OOSTERBAAN & LE COINTRE, GOES, Postrekening No. 36000.

Veertien eenvoudige Oefeningen

nagelaten door A. PUNT in leven Oefenaar bij de Geref. Kerken met een woord ter inleiding van Prof. Dr F. W. GROSHOEDE.

Uitgegeven ten voordeele van de V. U.

Met portret van den schrijver — 192 bladz. f 1.25.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de
Uitgevers Oosterbaan & Le Cointre - Goes.

Chr. Muziektijdschrift „DE HARP“

met
maandelijksche Muziekbijlage
f 1.50 per jaar

onder redactie van P. PIJLMAN

Neemt proof met een abonnem. en U zult algeheel verdoening smaken.

Administratie-Adres:
te Helmersstraat 94 - Amsterdam (W.)

Parochie-indeeling of Kerkplitsing

Een woord over den toestand der toekomst der Kerk in de groote steden

DOOR

Dr C. LINDEBOOM

Pred. bij de Geref. Kerk te Amsterdam

Prijs f 0.35.

Verkrijgbaar bij den boekhandel en bij de uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES.

15c JZ

Medew.
Brug
van E.
Vlaar-
Meijs
's-Gr
Dokke
Vreug

Alle s
Prof.

Als nieuw
Prof. G. van
Almelo.

INHOUD: I.
— Literatu-
Leven. I. —
gelisatie. II.
bespreking.

Alle s
Prof.

Als nieuw
Prof. G. van
Almelo.

INHOUD: I.
— Literatu-
Leven. I. —
gelisatie. II.
bespreking.

De bedo

van een r
tabellen, v
studie een
het is de b
van de toe
de plaats
innen.

Zoals i
Nederland
Uit de ge
gevolgtrek
samenstella
schillende
van belang
roep en c
kregen ma
nieren be
worden on
als bijvoor
woners. W
lijke waar
zonder een
verband?

in ons lan
deren geb
gegevens c
door we i
vergelijke
De bevo
2½ milio
woners in
ruim drie
de dichthe
kwam van
in 1830, o
in 1930. D
zou scheij
volking ge
in 1830 h
zestig met
Ook Euz
toenemen.
lioen, ze
miljoen,
miljoen e
(volgens d
bondsbure
ring wor
aantal geb
cijfer (het
opmerkte
getallen d
is per du
overshot
Het geb
duizend in
in Nederl
jaar 1876
per duize
groter v
geboorteci